Elektrienergia tootmine taastuvatest energiaallikatest
2007—2009
EESTI

Taastuvate energiaallikate kasutamise toetamist elektrienergia tootmisel reguleerib Eestis elektrituruseadus, (RT I 2003, 25, 153; 2009, 2009, 39, 262). Viimane oluline muudatus taastuvate energiaallikate toetusskeemis toimus 2007. aastal ning see on andnud märkimisväärseid tulemusi, mida kajastab allolev tabel.

Energiaallikas	**Toodang, GWh 2006**	**Toodang, GWh 2007**	**Toodang, GWh 2008**
Tuuleenergia	76,3	91	133
Hüdroenergia	13,5	22	28
Muu	38	36	38
Kokku	127,8	149	199

Samuti on kasvanud ka elektrienergia tarbimine:

2006	2007	2008
6 901 GWh	7 180 GWh	7 427 GWh

Taastuvate energiaallikate osakaal kogutarbimises moodustas 2008. aastal 2,7%, kusjuures Eesti eesmärk 2010. aastaks on toota taastuvatest energiaallikatest 5,1% elektrienergiat.

Tuginedes süsteemihalduri andmetele (http://www.elering.ee/index.php?id=465) jooksva aasta kohta, võib eeldada, et Eesti täidab suure tõenäosusega seatud eesmärgi juba 2009. aastal. Taastuvate energiaallikate kasutamise kiiret kasvu elektrienergia tootmisel võib põhjendada Eestis kasutusel oleva toetusskeemiga, mis jõustus 01.05.2007 ja mis tõstis oluliselt toetuse määra võrreldes eelnevalt kasutusel olnud toetusskeemiga. Toetusskeem võimaldab tootjal kasutada nii ostukohustust kui ka saada toetust müüdud elektrienergia eest, kusjuures ei ole vahet, kas elektrienergia müüakse Eesti turule või mujale. Käesoleva aasta 18. juunil võttis Riigikogu vastu ka elektrituruseaduse muudatuse, mis kaotas kuni 2014. aasta 1. juulini piirangu toetuse maksmise osas tootjale, kes toodab elektrienergiat taastuvast energiaallikast üle 100 MW võimsusega tootmisseadmega. Toetuse võimaldamine kõigile taastuvtootjatele sõltumata tootmisseadme võimsusest aitab ka Eesti suurimal elektrienergia tootjal võtta vastu investeerimisotsus tootmisprotsessi ümberkorraldamiseks taastuvate energiaallikate kasutamiseks ning aidata sellega oluliselt vähendada CO_2 emissioone.

Vabariigi Valitsuse 26.02.2009 korraldusega nr 74 kinnitatud elektrimajanduse arengukava näeb ette taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia osakaalu suurenemise 2015. aastaks 15%-ni. Arengukava kohaselt avaldub Eesti taastuvenergia potentsiaal eeskätt bioenergial baseeruvas elektri ja soojuse koostootmises, tuuleenergias ning vähesel määral ka hüdroenergeetikas, mille tootmisvõimsuse suurendamine kuni 10 megavatini võimaldaks toota

keskmise veehulgaga aastal 45-55 GWh elektrit. Arengukava näeb ette suurendada maismaatuulikute võimsust 400 MW-ni aastaks 2013 – seetõttu on Vabariigi Valitsus algatanud elektrituruseaduse muudatuse, mille kohaselt suurendatakse elektrituulikute toodetud toetatavat summaarset elektrienergia kogust 600 GWh-ni aastas (praegune piirang on 400 GWh). Elektrituulikute võimsuse ulatuses tuleb rajada ka uusi elektrijaamu, mis tasakaalustaksid elektrituulikute toodangu ebastabiilsust. Elektrisektori arendamisel järgnevatel aastatel tuleb mõistlikul määral suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist ning koostootmisjaamade toodangut, võttes energiaallikate kasutamisel arvesse kõiki elutsükli keskkonnamõjusid ning sotsiaalmajanduslikke tegureid. Turvas, jäätmed ja biokütus omavad olulist energeetilist potentsiaali jätkusuutlike väikeste koostootmisjaamade talitlemiseks.

Eesti tegevused on kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel võetud riiklike kohustustega (tulenevalt Kyoto protokollist peab Eesti kahandama heitmeid 8% võrreldes baasaastaga 1990). Andmed Eesti kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta on kättesaadavad Eurostati kodulehelt http://ec.europa.eu/eurostat. 2007. aastal moodustasid Eesti heitkogused 51.7% 1990. aasta heitkogustest.

Viive Šavel
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi
energeetikaosakonna peaspetsialist
+372 625 6448
viive.savel@mkm.ee